

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIRYBINIS MINTIES LIE-
TUVIŲ DIENRAŠTIS AME-
RIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN DAILY IN
AMERICA.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 79 "Draugas." 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS ANTRADIENIS, BALANDŽIO-APRIL 3 D., 1934 Sc A COPY Telefonas: Canal 7790 METAI-VOL. XVIII

LIETUVOJE RINKS AUKAS BADAU- JANTIEMS VILNIEČIAMS

**Lenkai leido Vilniaus lietuvių
labdaryų dr-jai organizuoti
aukų rinkimą**

Iš Vilniaus gauta žinia, kad pagaliam lenkai susiprato ir leido lietuvių labdarinėjai Vilniaus draugijai Vilniuje organizuoti aukų rinkimą ir šelpiti badaujančius. Nelaimė pasirodė didesnė, nekaip išsiskyrė manė.

Auką ji galės priimti ir iš užsienio. Todėl ir N. Lietuvoj organizuojamas komitetas, kuris rinks aukas badaujančioms Vilniaus krašte šelpiti. Badaujančių ir pagalbos reikalingų Vilniaus krašte yra labai daug.

TURKAI IŠDUODA INSULLĮ

**PADUOTAS J. VALSTY-
BIŲ AMBASADORIAUS
NUOŽIORAI**

ISTANBULAS, Turkija, bal. 2. — Turkijos vyriausybė nusprendė išduoti S. Insullį. Tuo tikslu jis paimtas iš graikų laivo Maiotis, pristatytas turkų teisman, iš tenai į vieną, paskiau į kitą viešbutį, pagaliau — kalėjimui.

J. Valstybių ambasadorius Turkijai R. P. Skinner užklausė valstybės departamente Washington, ką jis turi toliau daryti su S. Insulliu, kurį turkai paveda jo nuožiūrai. Ambasadoriaus pareiga bus Insullį išsiųsti į Ameriką.

PRANCŪZIJOS PREZIDEN- TAS MAŽINA SAU ALGĄ

PARYŽIUS, bal. 2. — Prancūzijos valstybės tarnautojai griežtai kovoja prieš nutartą atlyginimo mažinimą. Respublikos prezidentas Lebrun tuo tarpu pareikalavo, kad jam pačiam alga 20 nuoš. būtų sumažinta.

Tuo būdu jis paragina ir visus kitus valdininkus, kad jie sutiktų dirbti už mažesnes algas, kad valstybės išlaidos sumažintų.

Prancūzijos prezidentui per metus su įvairiais priedais mokama apie 120,000 dolerių.

KOMUNISTŲ PROPAGANDA

SAN PEDRO, Cal., bal. 2. — Susekta komunistų propaganda karo laivyne. Keturi asmenys areštuoti už vieno žurnalo skleidimą tarp jūrininkų.

VOKIEČIAI MUŠA LIETUVIUS

**SKAUDUS MAŽOSIOS
LIETUVOS LIETUVIŲ
LIKIMAS**

Iš Rytprūsių vėl gauta žinia apie vokiečių barbarišką žvėriškumą prieš lietuvių Prūsų Lietuvoj. Skaudžiai sumuštas Prūsų Lietuvių Susivienijimo sekretorius P. Mačiulaitis.

Ketvirtad, vakarą P. Mačiulaitis užėjo Tilžėje į Metzel restoraną. Nieko netrukus prie jo priėjo du vokiečiai dvarininkai iš Niedering krašto ir pareikalavo parodyti dokumentus. Ar joms P. Mačiulaitis dokumentus rodė, dar neaparta, tik po to dvarininkai jį įsitempė į atskirą kambarį ir pradėjo žvėriškai mušti per veidą ir galvą. Savo auką sunkiai primušė ir palikę, vokiečiai išėjo.

GINČŲ SPRENDĖJAS PRA- MONĖJE ATSISTA- TYDINO

BOSTON, Mass., bal. 2. — Pasireiškiančiųjų pramonėje įvairių ginčų federalinis sprendėjas C. G. Wood atsistatydino iš užimanos vietos. Tai padarė jis pasiuntęs aštraus tono laiską darbo departamentui sekretorei Perkins. Wood savo vykusioms pramonėje sprendimais, kaip taikintojas, buvo plačiai žinomas rytinėse, vidurinių vakarų ir pietinėse valstybėse.

Jis pareiškia, kad sekretorė Perkins griuvus eidama savo pareigas ir šiandien laukia, kad kas kitas už ją dirbtų, kad ir pats prezidentas, arba NRA administratorius.

Wood yra demokratas ir didelis prezidento rėmėjas.

BALSUOS PROHIBICIJOS KLAUSIMU

Penkinose Chicago priemiesčiuose — Oak Park, River Forest, Evanston, Winnetka ir Glencoe, šiandien piliečiai balsuoja prohibicijos klausimu.

Dauguma balsų bus nuspresta, ar šie priemiesčiai turi būti "sausieji" ar "šlapieji."

SOVIETŲ ARMIJA NERIMSTA

**PLINTA REVOLUCINIS
JUDEJIMAS; GYVENI-
MAS NEPAKENCIAMAS**

TOKIJO, Japonija, bal. 2. — Revoliucinis judėjimas plinta Sibiro sovietų kariuomenėje prieš nepakenciamą Maskvos režimą ir čekos agentų veikimą.

Tas paaiški iš prisiųstos Tokijo laikraščiu Niehi Niehi de pešos. Kovo mėn. 9 d. sovietų kariuomenės lakūnas leitenantas Voronjevas su mechaniku nusileido Mandžiūkuo teritorijoje. Jie skrido bombiniu lėktuvu. Mandžiūkuo militarinis teismas išklausinėjo leit. Voronjeva.

Teismas patyrė, kad bolševikų kariuomenėje gyvenimas nepakenciamas. Kada leitenantui Voronjevui įsakyta išbandyti lėktuvą, jis nusprendė pasprukti į Mandžiūkuo.

Anot leitenanto, Maskvos vyriausybė labai užimta stoviu rytuose. Vis daugiau kariuomenės siunčia į Mandžiūkuo pasienį. Gyventojai, ypač valstiečiai, nežmoniskai spaudžiami. Jie verčiami dirbti dienomis ir naktimis ir misti tik viena duona ir vandeniu. Vyriausybė užgrobia kitką.

Savo keliu Maskva spaudžia ir kariuomenę, kuriai dažnai ima trūkti maisto, neturima pakankamai drabužių. Del tos opresijos nepasitenkinimas ir revoliucinis judėjimas plinta tarp gyventojų ir kariuomenės. Vyriausybė apimta baimės. Imasi griežtų priemonių. Čekos agentai ypač iš savo akių nepaleidžia jaunesniųjų karininkų, pareiškia Voronjevas.

Kuomet jis, Voronjevas, su lėktuvu pasuko į Mandžiūkuo pasienį, tuoj kiti lakūnai ėmė jį vytis. Tačiau jam buvo lemta perskristi sieną ir nusileisti.

Anot Voronjevo, čia jo bėkai turi apie 30 įvairios rūšies lėktuvų, o arti Blagovieščensko — lėktuvų fabriką. Militarinės aviacijos centrai steigiami Chabarovske, Vladivostoke ir Irkucke.

ŽUDIKAS DILLINGERIS MINNESOTOJ

ST. PAUL, Minn., bal. 2. — Iš vieno apartamentinio buto pabėgo keletas įtariamų piktadarių. Policija rado pametą automobilį, nutraukė pirštų antspaudus ir susekė, kad tai žudikas Dillingeris ir jo sėbro Hamiltono.

Padaryta bėta krata. Rasta ginklų ir amunicijos, taip pat įrodymų, kad piktadariai planavo bankų apiplėšimą.

BAIGES ŠVENTI METAI

**POPIEŽIUS UZDARĖ SV.
JUBILIEJAUS DURIS**

RYMAS, bal. 2. — Katalikiškam pasauliui baigėsi šventieji Jubiliejaus Metai, kuriuos pereinai metais Popiežius pastelbė devyniolikos šimtų metų pasaulio išganytojo Kančios, Mirimo ant kryžiaus ir Prisikėlimo iš mirusių sukaktuvių minėjimui.

Šiandien, balandžio mėn. 2 d., šventasis Tėvas Popiežius Pijus XI iškilmingai uždarė šventasias duris šv. Petro bazilikoje.

Šiandien pasibaigė kelių dienų priešvėlykinės ir vėlykinės įspūdingos ceremonijos, kuriose dalyvavo apie 100,000 tik vieno maldininkų, kalbančiųjų 22 kalbomis.

Prieš uždarysiant šventasias duris įvyko pro jas iškilminga bazilikon procesija, kurioje Popiežius dalyvavo. Popiežiui pasimeldus prie Ispazinties altoriaus, paskiau šv. Sakramento koplyčioje, procesija grįžo atgal pro šventasias duris. Paskutinis perėjo pats Popiežius.

Po įvykusių šv. durų uždarymo ceremonijų, šventasis Tėvas palaimino tikinčiųjų minias.

GAUSINGI BŪRIAI MALDI NINKŲ JERUZALĖJE

JERUZALĖ, bal. 2. — Iš visų pasaulio kraštų krikščionys maldininkai dalyvavo paguldose šventojo Grabo bažnyčioje minint Prisikėlimo iš mirusių šventę. Krikščionims katalikams iškilmingas Mišias laikė lotynų patriarchas L. Barlassini. Magometonai ramiai užsilaukė, nieku būdu nekleidydami krikščionims jų ceremonijose.

RADIKALAI NEDUODA ŽMONĖMS RĖMYS

MADRIDAS, bal. 2. — Vėlykų dieną radikalai ardė ramybę įvairiose Ispanijos dalyse.

Cindad Real mieste radikalai ėmė šaudyti į katalikų procesiją. Paskiau pamesta bomba, kuri tačiau nespėjo. Tikintieji nutvėrė keletą užplokų ir tik civilinė sargyba juos išgelbėjo nuo linčiavimo. Keliolika uždaryta kalėjime.

ORAS

CHICAGO IR APYLINK. — Numatomas lietus; popiet ir vakarą šalčiau.

PALAIM. BOSKO KANONIZUOTAS

**SALEZIEČIŲ KONGREGA-
CIJOS ĮSTEIGEJAS PA-
SKELBTAS ŠVENTUOJU**

VATIKANAS, bal. 2. — Vėlykų dieną šventuoju paskelbtas palaimintas kun. Don Bosko, saleziečių kongregacijos įsteigėjas.

Šventasis Tėvas Popiežius Pijus XI pirmininkavo įspūdingose ceremonijose, kuriose dalyvavo 23 kardinolai, apie 80 arkivyskupų ir vyskupų, 10 abatų ir šimtai kunigų.

Bazilikos viduje buvo apie 80,000 tikinčiųjų, kurių tarpe daug maldininkų, o aikštėje priešais baziliką — apie 300,000 žmonių minios.

Be žymaus ankštosios kilometrų rymiečių, pamaldų metu rezervuotoj vietoj bazilikoje buvo Siamo karalius su karaliene, Italijos sosto įpėdinis princas Humbertas, kurs atstovavo karalių Viktorą Emanuelį, ir kiti.

Kanonizavimo ceremonijos prasidėjo rytą. Kilnojama soste Popiežius iškilmingai atlydėtas bazilikon. Po iškilmingųjų pontifikalinių Mišių ir kitų pamaldų iš bazilikos bal-kono šventasis Tėvas laimino tūkstantines minias.

SKIRTOS 35 VALANDOS SAVAITĖS DARBO

WASHINGTON, bal. 2. — NRA administratorius Johnson, vykdydamas prez. Roosevelto įsakymą, paskelbė ir patvirtino minkštųjų anglių kasyklų pramonės kodui priedą, kuriuo angliakasiams nustatoma 35 valandos savaitės ir penkios dienos savaitės darbo kasyklose.

Tuo būdu sulaukytas minėtose kasyklose turėjęs šiandien iškilti streikas.

Anglių kasyklų operatoriams leista šio balandžio m. 9 d. paduoti priežastį, dėl ko jie yra priešingi šiam priedui.

PASOVĖ VAGILIŲ

Policininkė Alice McCarthy pašovė jauną negrą vagilių.

Policininkė stovėjo ant Oakwood bulv. šaligatvio, kada negrąukas išstovė iš jos rėnkų piniginę ir leidosi bėgti. Kada liepiamas sustoti neklaušė, jam į nugarą paleido kulpinką.

Pašautasis, J. Hall, 16 m. amž., 4310 Calumet ave., paimtas į Bridewell ligoninę.

WEST FRANKFORT, Ill., bal. 3. — Angliakasiai sveikina 7 valandų dienos darbą minkštųjų anglių kasyklose.

MŪSŲ DIENRAŠČIO TALKININKAI ATOSTOGŲ NEIMA

**Jie sako: geriausias mums poilsis,
kai gauname "Draugui"
naujų skaitytojų**

Mūsų dienraščio talkininkai kurie kontestininkai žymiai pažengę pirmyn. Jų "vadas" S. Staniulis šiek tiek "pavar-go," bet už tat Aukškalnis ir Stancikas naujais laimėjimais džiaugiasi. Nesulaikomai eina pirmyn A. Švilpanskienė, kuri iš kelioliktos vietos pašoko į penktą ir Kunicki nemazą pavojaus sudaro. Žymiai pašoko į priekį eiceriečiai — K. Lengvis, A. Stulginskas ir A. Janušauskas. Kenosietis Mandravickas visą šimtą tūkstančių balsų laimėjo.

Kontestininkų stovis iš eilės dabar yra toks:

S. Staniulis, Gimimo Sv. Pan. M. par.	1,100,960
J. J. Aukškalnis, Sv. Kazimiero par., Gary, Ind.	857,900
W. Stancikas, Sv. Kryžiaus par.	679,900
A. Kunickas, Aušros Vartų par.	440,200
A. Švilpanskienė, Mt. Carmel par., Melrose Park, Ill.	421,800
P. Labutis, Sv. Jurgio par.	359,450
Karoliū Lengvis, Sv. Antano par., Cicero, Ill.	346,960
S. Straukas, Aušros Vartų par.	340,550
A. Stulginskas, Sv. Antano par., Cicero, Ill.	319,400
A. J. Janušauskas, Sv. Antano par., Cicero, Ill.	285,150
K. Vaitkienė, Gimimo Pan. Sv. M. par.	238,300
C. Deveikis Jr., Sv. Antano par., Cicero, Ill.	196,780
O. Rasiškienė, Gimimo Sv. Pan. M. par.	191,000
P. Varakulis, Dievo Apvaizdos par.	175,800
A. Gillenė, Sv. Jurgio par.	173,400
Paul P. Petrauskas, Binghamton, N. Y.	165,500
K. Serpetis, Sv. Mykolo par.	150,600
J. P. Gerutis, Nekalto Pras. Sv. Pan. M. par.	149,900
M. Misūnas, Visų Šventų par.	136,620
V. Mandravickas, Sv. Petro ir Povilo par., Kenosha.	126,000
K. Raila, Sv. Petro ir Povilo par.	117,250
K. Gaubis, Sv. Juozapo par.	93,400
A. J. Sutkus, Sv. Baltramiejaus par., Waukegan, Ill.	83,500
V. Gaizauskas, Visų Šventų par.	83,120
F. Ivanauskienė, Dievo Apvaizdos par.	75,300
F. A. Condrot, Sv. Kazimiero par., Phila. Pa.	64,500
Pr. Valuckis, Dievo Apvaizdos par.	62,000
A. Bacevičius, Sv. Mykolo par.	41,000
F. Vaičekauskas, Nekalto Pras. Pan. Sv. M. par.	22,000
S. Balčiūnienė, Aušros Vartų par.	8,435
P. J. Čižauskas, Aušros Vartų par.	6,927

NEPALEIDŽIA IŠ KALĖJIMO

SPRINGFIELD, Ill., bal. 2. — Kadangi prohibicija atšaukta, tad kreiptasi teisman, kad iš kalėjimo būtų paleistas vienas žmogus, kurs seniau buvo nubaustas už prohibicijos įstatymo peržengimą. Distrikto federalinis teisejas Major nusprendė, kad prohibicijos atšankimu nubausti negali būti paleidžiami iš kalėjimų.

UZDAROMI SENI LAIKRAŠČIAI

BERLYNAS, bal. 2. — Del blogų laikų ir pasireiškusių naizmo čia sulaukytas per 230 metų šisio laikraščio Vossische Zeitung leidimas. Hamburge nutrauktas keturių laikraščių leidimas, kurį vienas buvo ejęs 204 metus.

PASIZYMĖJUSI LIETUVAITĖ

Miss Adelė Ambrocaitė, 1407 S. 48 Court, Cicero, yra Western Electric Hawthorne Works įstaigose sekretorė. Pastaromis dienomis įvykusiam konteste ji laimėjo Underwoodo skirtą rašomųjų mašinelių operuotojoms dovaną — aukso sagutę, nusagstyta žemčiūgais ir rubiniais. Per minutą be jokios klaidos atpausdino 93 žodžius.

A. Ambrocaitė, seniau tos rūšies kontestuose laimėjo taip pat dvi brangias dovanas.

4 ASMENYS PRIGĖRE

BLOOMINGTON, Ill., bal. 2. — Nuo tilto Salt upon piktoto automobilis, kuriuo važiuojo 3 jauni vyrai ir 3 moterys, iš jų prigėrė ir 2 išgelbėta.

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERACIJOS KAINA: Metams — \$6.00, Pusa-
metams — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam
mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00; Pusa-
metams — \$4.00. Kopija 5c.
Skelbimų kainos priklauso nuo pareikalavimų.
Bendradarbiai ir korespondentai raštų nega-
ranta, jei nepašalinsite tai padaryti ir nepriimsite tam
pagalbos.
Redakcija priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
Skelbimai skelbiami dienai priimami iki
5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months —
\$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00;
One Month — 75c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

A. A. KUN. TOMAS ŽILINSKAS

Vakar trumpai buvo pranešta, kad kovo 14 d. Rietave mirė kun. Tomas Žilinskas. Palaidotas savo tėviškėje Šunskų parap., Mariampolės apskr. Laidotuviuose dalyvavo vyskupas J. Staugaitis, velionies giminaitis teisingumo ministeris Žilinskas ir visa eilė žymių žmonių.

Velionis gimė 1866 m., gruodžio mėnesyje, Šunskų parap. Pradžios mokslus lankė Žiūrių Gudeliuose ir Veiveriuose. 1879 m. įstojo į Mariampolės gimnaziją; 1885 m. į kunigų seminariją Seimuose. Į kunigus įšventintas 1890 m. Vikaro pareigas ėjo Grabave, Vysokie - Mazoviecie (Lomžos gub.), Kalvarijoje ir Vilkaviškyje. 1908 m. atvyko į Ameriką ir iki 1918 metų klebonavo gausioj lietuvių Sv. Petro parapijoje, So. Boston, Mass.

Klebonaudamas dideliu lietuvių centre — Bostone, a. a. kun. T. Žilinskas nesėdėjo sudėjęs rankų, bet uoliai darbavosi parapijos labui ir lietuvių katalikų visuomenės gerovei. Nėra ir tvarkingai vedė parapijos reikalus, tačiau aiškiai matė, kad be katalikiškos spaudos pagalbos sunku yra kelti dvasinę žmonių būti, išmokyti ir juos labiau įtraukti į religinį ir tautinį sąjūdį. Dėl to velionis gyvai rūpinosi katalikiškos spaudos palaikymu ir jos platinimu, pats būdamas rašytojas, bendradarbiavo katalikiškiems laikraščiams, rašė ir leido knygas. Matydamas, kad jo vedamos parapijos ribose išsimačiu bedieviški laikraščiai, kurie stengiasi žmones atitraukti nuo Bažnyčios ir visų gerų darbų, rūpinosi, kad Bostone įsteigti katalikišką laikraštį. Kada pradėjo organizuoti lietuvių Darbininkų Sąjungą ir savo bustine pasirinko Boston, kun. Tomas iš visų jėgų griebėsi darbo, kad padėti kun. F. Kemėšiui ir jo talkininkams išleisti šios naujos organizacijos laikraštį "Darbininką", kuris ne tik į Bostono ir Naujosios Anglijos, bet ir į visos Amerikos lietuvių katalikų gyvenimą įnešė daug naujos dvasios ir energijos. Kun. Tomas buvo uoliau "Darbininko" rėmėjas ir bendradarbis.

A. a. kun. Tomas yra bendradarbiavęs ir kitoms laikraščiams: "Vilniaus Žinioms", "Vilčiai", "Saltiniai", "Draugai" ir kitiems. Dar prieš spaudos atgavimą parašė ir išleido Prūsiose: "Apie maldą, kaip raktą į dangų". Gyvendamas Amerikoje parašė: "Tiesos žodis socialistams", (išėjo keturi leidiniai), "Katalikų Bažnyčia ir demokratizmas" (du leidiniai). Sugrįžęs į Lietuvą 1919 metais išspausdino raštą: "Amerikos Lietuva". Be to, parašė ir išleido du didelius gražių pamokslų tomus.

Iš velionies raštų jau galima spręsti, kad jam rūpėjo religiniai ir tautiniai reikalai. Bet jis ne vien rašė, bet ir pats aktyviai darbavosi katalikiškoje visuomenėje. Jis veikė organizacijose, dalyvauja seimuose, dedasi darbu ir gausiomis aukomis prie visokių tautos reikalų, sielojosi net ekonominiams Lietuvos reikalams, stengiasi vienyti mūsų visuomenę ir jos vadus. Dėl to ji matome Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės priesakyje, kurios pirmininku išbuvo nuo 1913 iki 1917 metų.

Tai gi, a. a. kun. Tomo Žilinsko asmenyje Bažnyčia ir Tauta neteko uolios veikėjo.

NUSTATO PRIEŠ VOKIETIUS

Vokietijos "naciai" kuo toliau, tuo labiau nusižengia žmoniškumo ir padorumo dėsnams. Išrodo, kaip pasaulinio karo metu savo žiaurumais vokiečiai nustatė prieš save kultūringąjį pasaulį, taip ir dabar savo keista ir nežmoniška programa pasaulį stebina ir iššaukia protestus. Nacių kova prieš religiją, sterilizacijos įstatymas, persekiojimai kitų tautų žmonių, vokiečių tautai tikrai nedaro garbės.

Šiomis dienomis spauda praneša, kad "naciai" sulaukė pasipilimą aklam karo veteranui dėl to, kad jis yra žydų tautos žmogus. Tai yra baurus, nekreikšioniškas pasielgimas, kuris, be abejo, daug prisidės prie nustatymo kultūringųjų žmonių prieš dabartinę Vokietijos vyriausybę.

Tai yra dar vienas įrodymas, kaip žiaurūs yra "naciai" ir kaip savo keistu nusistatymu teršia savo tautos vardą.

Spauda rašė, kad mūsų tautietis Jack Sharkey, buvęs pasaulio kumštinių žem-pionas, jau daugiau nebesikūnščiuos. Bet kadangi jis Bostone ėjo į smuklės bizi, vargu savo žodį išlaikys. Smuklės be kumščių ir ristiųjų retai apseina.

Darius ir Girėnas žuvo jau Tėvų Žemėje

Pereitą vasarą perskridę Atlantą iš Amerikos į Kauną mūsų transatlantiniai lakūnai Darius ir Girėnas žuvo nakties glūdimoj ties Soldino miestu dabartinėje Vokietijoje, betgi etnografiškai aiščių, taigi lietuvių žemėje. O Soldinas yra pietus nuo Stettino, tarp Oderio ir Vyslos upių, į vakarus nuo Lenkų valdomo vadina-mo Dancigo koridoriaus, 200 klm. į vakarus nuo labiausiai įsikišusios į vakarus Vyslos alkūnės ties Brombergu ir Toru.

Š. m. Vokietijos rytų parodoje "Rytai — Vokietijos likimo žemė" Berlyne buvo žemėlapis "Ostdeutsche Vergangenheit" (Rytprūsiai praeitis), kuri rodomas laikas 500 m. po Kr. Vysla esanti siena tarp germanų tautų ir kitų tautų, ten vadinamų "Baltische Voelker" (Baltijos tautos), rodoma, kaip į prūsų šalį iš vakarų oridino pavidalu veržėsi germanai ir iš pietų slavai. Nors tame žemėlapyje kur-ne-kur pajūriais germanų tesama pažymėta, bet rašoma, kad lietuvių ir slavų (mozūrų, lenkų) priešistoriniuose Rytprūsiose nebuvę (Lithauer und Slawen (Masuren, Polen) gab es in vorgeschichtlichem Ostpreussen nicht). Kad Vysla nebuvusi siena tarp germanų ir aisčių bei slavų, tai pasako ir šios žinios. Vakaruose Vyslos žiotis prūsai (aisčiai) pasiekė apie V a. prieš Kr. Tose žiotyse rado begyvenančius slavus (ve-nedus). Toliau už jų pajūry gyveno gotai. Prūsai gotus pažino dar tuo laiku, kai jie savo vardą turėjo dar guldą, t. y. prieš priebalsių per-stūmą (pasikeitimą) germanų kalbose, įvykusią 400—250 m. prieš Kr. I—II a. po Kr. gotai ėmė artintis prie Vyslos žiotių, ir čia jie nuo tada ėmė susisiekti tiesiog su prūsais, tenai jau seniai begyvenusiais. Gotų įtaka aisčiams buvo vi-siškai menka, nes prūsai, lietuvių ir latvių kalbos iš gotų turi pasiskolijusios tik devynis

Slavų, gyvenusių, tarp prūsų - lietuvių ir germanų, likimas toks. Palabai (Elbos, arba Labos, upės gyventojai) — vakarų slavų kalbų grupės tautė mirusi, buvusi išplitusi žemių Vokietijoje visoj srity tarp Elbos (Labos) ir Oderio (Oderio) upių. XVIII a. po Kr. ši kalba išnykusi, palikdama kai kurių tekstų iš XVII a. Pe-reinant nuo polabų į lenkų kalbą yra kažkokių tarmės apie šių dienų Dancigą, kurios šia-andie labai sulenkintos ir kaip lenkų kalbos tarmės tėra. Pa-mažu visi tie slavai ėjusį gotų buvo pavergti. Vyslos žio-čių slavus, gotų pavergtus, aiščiai ėmė vadinti pavergėjų vardu gudais. Lietuviai tuo vardu, paėmę jį iš prūsų, va-dina dabar slavus, į pietus ir rytus nuo Lietuvos gyvenančius. Tai gi, germanai turėjo gyventi toliau į vakarus nuo Elbos (Labos) upės, o žemių jūrų pakraščiais bus viena kuri suomių giminių gyvenusi.

Buvo laikas, kai prūsai (vie-na iš lietuvių šakų) siekė net lig Oderio, ne lig Vyslos, kaip klaidingai vokiečių kronikininkai norėtų skelbti. Už jų ėjo slavų gyvenamieji plotai ir tik tada gotai, arba germanai. Jei ėmė lygintumėm vokiškųjų ir lenkiškųjų žodžių duomenis, tai rastumėm lietuviškos kil-mės vietovardžių ne tik lig Vyslos (lig šiol tai buvo ne-ginčijama ir visai aišku), bet

ir lig Oderio, — vadinasi, mažiausia per 200 — 250 klm. juostoj nuo Dancigo karidoriaus į vakarus. Ir tada ger-manų tuose kraštuose dar ne-simaišyta. Iš to baro, siekian-čio Oderį, paminėti šie vieto-vardžiai: (sėdybų vardai) Bal-isten, Betsche, Dobersaul, Dra-weln, Gumbin, Garde, Ieseri-ta, Jatzingen, Krummen, Krummensee, Labuhn, Mulkent-lin, Neisse, Ossecken, Pen-kuhl, Pochlen, Plothe, Pläsin, Raudten, Saleske, Schlavin, Sassenbpy. (sasjns prūsų, kiš-kis liet.), Sammenthin, Soklin (!), Stroppen; (upių vardai) Brahe, Doebeitz, Drage, Leit-smitz, Lanke, Netze, Persante, Pletnitz, Pilow, Plone, Radue, Warthe, Zahne, Zarne ir t.t.

Lietuviškų vietovardžių ra-dam ir į pietus nuo šia min-
to pto net lig Karpatt, kur
šiuos vardus suminėti: Biela-

ny, Dumajee, (dainoje liečia-mas), Lipine, Mogilany, Raud-den, Ruda, Straduna (upė), Viesz. Kucharskis ("Etnicz-ne oblicze ziem polskich przed przyjsciem slowian", 1930 m.) iš vietovardžių mano, kad pir-miniai šių dienų tikrosios Len-kijos gyventojai bus buvę ne-germanai ir ne slavai, bet ais-čiai—prūsai ir jotvingiai. Jis siekia tuo būdu net Przemys'-lio ir Krokvos sritis (Galici-joje). Tai gi matom, kad vis daugiau mūsų giminės paslap-
čių atsiveria betyrinėjant ir
vis į vokiečių nemandą, į ne-nandą tų, kurie norėtų, kad
prūsai ir lietuvių niekaip ne-būtų buvę gyventa nei lig Vyslos, nei juo labiau lig O-derio. Žinios vistik sako, kad germanai (gotai) tikri ir ne-abejotini ateiviai į Elbos, O-derio, Vyslos ir Nemuno upy-nus.

Lukas Vardys 'R.'

PLATINKITE "DRAUGA"

A. Varguolis

Pirmas Gandas

(Užbaigta)

Varniškiene skęstos kampų šluostė byrančias iš akių ašaras. Ji plačiai atidarė mokytoji duris į vos vos "vilkiuko" šviesa apšviestą grietį. Kvėpėjo šviežia rugine duona ir sveiku prakaitu.

— Dabar vis gerti prašo, — aiškino Varniškiene vyrui apie sūnų plonyčių tyliu balsu. — Sako, dega krūtine.

Už pečius, beveik dviilinkai susirietęs, tylinai dejuo sužeistas. Prinošęs prie jo veido "vilkiuką" mokytojas kruptelėjo. Jį neramiai, prašančiai žiūrėjo plačiai atvertos Antano akys. To Antano, kurį jis tik vos prieš keletą dienų matė sveiką ir stiprų.

— Kas tau? — paklausė, nors aiškiai matė, kad žaizda yra dešiniame šone.

— Degina man...

Antanas abiejų rankų delnais laikė užspaudęs žaizdą. Pro išslungusį įtemptus jo pirštus sūkėsi vis nauji kraujo lašai.

Mokytojas atsargiai atėmė rankas nuo žaizdos, liepė sužeistam išsitiesti ir žirkėmis perpiovė kraujuotus rūbus apie

žaidą. Žaizda, kiek jam atrodė, buvo ne tiek jau pavojinga. Kulka, matyt, kaulo nekludė. Ir mokytojas, nesigailėdamas sužeistajam ir jo tėvams raminamų žodžių, kaip mokojo ir galėjo, griebėsi žaizdos tvarstymo.

— Užvakar, su kitais kaimo vyrais, išvažiavo į mišką vokiečiams medžius kirsti. Vis sakėm, markė kitą uždirbs... Lin-kmas toks buvo; negi jam pirmiena vo-kiečiams dirbti. Kas žiema po kelis kar-tus į mišką su kirviais pavarė. Žabų, sa-kė, sau kuriai iš vokiečių išprašysiu, o gal ir kokį rąstuką. Ir štai dabar.

III.

Pasakojo sužeistojo motina. O senis Varniškis, prie nūrimusio kiek sūnaus lovos mažam uslanėly susirietęs, pritarda-mas žaunai lingavo galva. Šiaip taip ap-tvarstęs sužeistąjį, nuraminęs jį, mokyto-jas taip pat prisėdo prie jų.

— Nieko nesakė, už ką peršovė? — paklausė.

— Ne.

"Vilkiukas" vis dažniau mirksėjo svaidydamas aplinkui ilgus, kampuotus šešėlius. Gretinąjį lovą knarkė du jaunes-ni Varniškių sūnūs. Zemoj troboj buvo tvanku ir nyku. Mokytojas atsistojo eiti namo. Užsisėgdamas kalbininkus dar pa-silenkė pažūrėti į sužeistojo veidą.

— Jis dabar užmiegs. Nekrutinkit jo, nekalkinkit, o ryt nuvažiuokit gydytojo.

— Ne, nereikia gydytojo... Vokiečiai sužinos, — ūmai atvėrė akis ligonis.

— Tai kas? — raminačiai nusišyp-sojo mokytojas. — Juk ne tu, broliuk, kaltas, bet jie...

— Nereikia gydytojo... — atkartoj-o Antanas ir išbalusio ir suliesėjusio jo vei-do žandikauliai nerlingai krustelėjo. — Sakiau tėvui, kad niekam nesakyti ir tu, mokytojau, nesakyk... Mes vokiečių užmušėm.

Mokytojas vėl atsėdo. Siurpas, kaip šaltis, nukratė jo kūną.

— Vokiečių užmušė...

— Jis mums nesumokėjo mūsų už-dirbtų markių, į darbą varu varė, tyčio-jos ir mušė... Jis mane parbloškė žemėn ir pradėjo spardyti... Ir smogiau jam per žandą.

— Tai kas?

— Jis mane peršovė, bet jį vyras kir-viais sukapojo... šešiese mes buvom...

Kur laiką buvo tyliu. Apmirė visi ne-laimės didumo prisėgti. Jau gal dabar iš-miestelio, iš dvaro skuba į kaimą būriai ginkluotų vokiečių, gal tuoj pasklis kaime jų išdidūs balsai ir pradės ieškoti, kra-tyti išdrįsusių pakelti prieš juos ranką.

— Nieko... Gal geruoju visas baig-sis, — stengėsi raminti mokytojas.

Bet Varniškiene balsu raudėjo, o seno tėvo galva vis žemiau linko.

— Zydas Orėikas pasakojo, kad jau laisvė ateina, kad jau lauk turės eiti vo-kiečiai... — po kiek laiko vėl pasigirdo silpnas sužeistojo balsas. — Lietuva lais-va bus... ir mes laisvi. Vilnių Lietuvos taryba jau laisvę skelbia, Vokietijoje re-voliucija.

Ir keistas, šventas buvo tas iš sužeis-tojo lūpų išskridęs žodis "laisvė". Rodos, nepasiekiamas, rodos be galo svietimas su-rūkusoje, skausmo ir rūpesčio prislegto-je, tolino užkampio kaimo ūkininko tro-boje. Keistas ir šventas, išskridęs iš jau-nolio krūtinių, pirmą žingsnį del laisvės žengusio ir del tos laisvės jau kraują pa-liejusio.

Mokytojas ilgai aiškino Varniškiams apie artėjančią laisvę. Aiškino tiek, kiek pats apie ją žinojo, iš miglotų, neaiškių ir atsargių žinių, į jo mokyklą atskridu-sių.

Jau Vilniuje paskelbtas Lietuvos ne-priklausomybės aktas, jau kuriasi lietu-viškos įstaigos, jau tuoj ims bruzdėti žuo-nės.

Pirmasis laisvės gantlas šviesia vilti-mi įžengė į žemą Varniškių trobą. Ir se-

nių, ir jauno parbloškto Antano krūtineje jis džiaugsmo ir pasididžiavimo atgarsiu atsiliepė. Tik kad greičiau!

Rytojais dieną saulė linksmai švietė pro mažus mokyklos langus. Nukrito nak-tį buvęs stiprus šaltis, nuo stogų lašėjo, o ledo pluta ant langų stiklų tirpo vis šil-čiau šviečiančios artėjančio pavasario sau-lės spinduliuose.

Mokytojas mokiniams aiškino tėvų ir tėvynės meilę, žmogaus valią, laimės kū-rėją. Valia, kuri sutrاندo galybes ir pra-švinta skaisčia laisve.

Galvė pasigirdo arklų prunkštimas ir stačiokiški vokiečių kareivių balsai. Mo-kytojas priėjo prie lango. Pro mokyklą pravažiavo didelės ankštos kariškos ro-gės, ginkluotų vokiečių prisėstos.

Mokytojas nusišypsojo.

Atvažiuo Antano Varniškio ir kitų vyrų ieškoti. Neras. Į kitą kaimą, pas gi-mines tėvas dar naktį išvežė savo sužeis-tą Antaną. Kiti vyrai irgi iš anksto pasi-slopė. Neilgai jiems teks slapstyti. Kaip tirpsta saulės spinduliuose ledas, taip tir-psta jau ir vokiečių galybė Lietuvoje.

Mokytojas atsigrėžė į vaikus:

— Ar žinot, vaikai, juk jau pasklido pirmasis Laisvės Gandas! — "Tr."

APSIREIŠKIMAS SVENČ. MARIJAI

Vieną metų, ypatingą ir brangią dieną, nepamirštama valandą, Dievas iš savo aukščiausiojo sosto žiūri aplinkui save į visus savo kūrinčius.

Štai, devyni chorai dangiškųjų dvasių. Jų minių minios. Jų pilnas dangus, pilna erdvė. Tai skaisčios, gražios, galingos dvasios. Jos ištikimai duoda Jam garbę, tiksliai eidamos savo pareigas. Visa gera čia. Dievo šventasis veidas šviesus ir linksmas.

Erdvėje sukasi kūnų kūnai. Ne žmonių, ne gyvulių kūnai, bet tas ką mes žmonės vadiname dangiški kūnai. Tai tie naktį šviečiantieji kamuoliai. Jų milijonų milijonai. Nieni čideli, kiti maži. Jie juda, skrieja neįmanomu greitumu. Jie lekia pro kits kitą pavieniai ir ištisomis skaitlingomis šeimomis — dideli rituliai su visa virtine kamuoliukų. Vieni kitiems jie nieko nesako. Kiti kitam kelio nepastoja. Tas štai kito nekluduoja. Mažieji didiems nepavydi. Didieji mažųjų neniekina. Kurie kamuoliukai neturi šviesos, tiems noriai duoda. Kurie trūksta šilumos, tie jos gauna čovana nuo karštųjų.

Ak, kaip jau seni tie rituliai, kamuoliukai. Kaip dar greitai, vikrūs, lyg, pačioje savo jaunystėje!

Ziūri į juos Dievas ir Jo veidas malonumai šypsosi.

Mat, visi tie kamuoliai garsiai garbina Dievą, skelbdami Dievo didžią išmintį ir nesuprantamą galybę.

Tarp visų didelių ir mažų kamuolių užkliuvo šviešiojo Dievo Akis už vieno kamuolio, kurio vardas Zemė.

Nedidelis tai kamuoliukas. Tur šiek tiek savo šilumos, bet daugiau jos gauna nuo savo motinos Saulės. Su visa saulės šeimynėle, ji galvotrukčiais lekia aplinkui savo motiną Saulę; kaip kartais skaitlingi motinos vaikučiai, susikibę rankutėmis, sukasi apie ją, kad jų net galvelės apsvaigsta, o motina nei žingsnio pirmyn, tik sukasi ant vietos ir šildo savo vaikelius motiniškų akių meilės spinduliais.

Saulė-motinė tik šildo, tik kaitina Zemė-dukrele, kad ji gimdytų ir augintų skaitlingus vaikelius, juos gaivintų, penėtų, rėdytų ir užlaikytų.

Ziūri Dievas į Zemę, kaip ji šventai višką daro, ką jai kitados įsakė. Ji augina žolynus, augina karklelius, krūmus ir stambiausius medžius. Ji aptaiso juos rūbais, išmargina spalvomis, apskrauja juos žiedais, noki-na jų vaisius ir sėklas, kad naujai veistųsi.

Ji laiko ant savęs minių minias marga spalvių paukštelius, čilbančius įvairiausiais balseliais. "Nei jie sėja, nei piauna, nei į kluonus krauja," bet visi minta ir gražiai gyvena.

Ir koks margas, koks įvairus gyvulių pasaulis!

Visa tai gyvuoja. Visa tai laikosi paduotos jiems tvarkos. Viskas eina savais, jiems Kūrėjo nušviestais keliais.

Ziūri Dievas į visa tai. Jo veidas ramus, šviesus. Viskas ten gera. Kiekviename Zemės sutvėrimelyje Jo galybė veikia. Kiekvienas tvarinėlis savo buvimu Dievo galybės apskleidžia. Visi jie yra nuolatiniai misionieriai, kurie šaukti šaukia: "ne mes save sutvėrėme, ne mes save išlaikome, ne mes sau rūbais ir maistu pasigaminame. Dievo gerumas ir galybė visa kuo mus aprūpino. Jam garbė dabar ir per amžius!"

Tėmyja Dievas žemę ir joje gyvenančius sutvėrimus. Mato savo ypatingus kūrinčius, kurie vaikščioja tik dviem kojomis. Prišakinį kojų vietoje yra rankos. Vuodega paskui juos nesimataškoja. Jų kūnas statas, galva aukštai, priekyje burna. Akys gali lengvai žiūrėti aukštyn.

Kun. V. Kulikauskas, M.I.C.

Kas čia per kuriniai, klausia savęs Dievas! Kūnai panašūs į Adomo ir Jėvos, bet jų vidus į ką panašus? Tokios dvasios kaip štai juose dabar yra, Aš niekuomet nekėpiau. "Kvapap." kurį kvėpiau Adomo kūnui ir "jis tapo gyvas žmogus," buvo tapusi skaisti, graži siela, mano paveikslas. Bet tuose dvikojuose, panašiuose į Adomą, sutvėrimuose, Aš savo paveikslą nematau. Jų viduje gyvena kokios tai biauorios, piktos buitys. Kaip jos baisiai teršia tų sutvėrimų vidų. Štai, jų viduje pilna baisiausių žmogžudysčių, pradedant negimusiais, o jau nužudytais kūdikiais ir baigiant niekam nepavojingais seniais. — Šalia žmogžudysčių knibžda biau-rūs lytiniai nusikaltimai, vedusių ir nevedusių.

Kaip iš jų dvokia baisūs puvėsiai... Ten vėl kas? Kaip ten ryja, ryja iš stiklų, stiklėlių ir jų vidus vis nepasotintas, nors verčiasi jiems iš vidaus atgal... Kokiais jie balsais rėkia, nei ožio, nei kiaulės... Ne, tie gyvuliai taip nedaro.

Štai vėl kitų viduje, raitosi lyg kokios gyvatės, ar žalčiai, pavydo, keršto, puikybės, godumo, neapykantos dvasios. Ir mato Dievas tų sutvėrimų viduje ko Jis neįdėjo, o nematė, kas Lūty Jo.

Nuliūdo šviesusis Dievo veidas, kad toki gražūs sutvėrimai iš viršaus, o taip biau-rūs viduje, kad jau pažinti nebegalima. O, juk tai turėtų būti Adomo vaikai, dangaus gyventojai. Toms baisesnybėms nebent naujų tvarkų užleidus ir visus paskandinus...

Staiga, tarp nelemųjų sutvėrimų, tik švyt, kaip netikėta kometa, nušvito. Kūrėjo Akis mato, ten ne žvaigždė švytėtojo, tik paviršium toks pat kurinys, kaip ir anie, tik jo viduje Dievo nesuteptas paveikslas spindi! Jis visas gražus, ir joks taškelis jojo neteršia. "Visa graži esi mano prietelka ir nėra taviję sutepties."

Kas ji? Jos vardas — "Nekaltai pradėtoji, Sėnčiausioji Pana Marija." Ir Dievo Akis maloniai nušvito... Pagailo Jam tų, kurie prigimtimi yra Skaisčiausios broliai — seserys, tik begaliniai sugadinti, kad net pranyko juose garbingosios žmogystės žymės, jiems pasivedant velnio kerštui ir piktybei.

Štai, malonės pilnoji moteriškė, kuri turi sutruškinti pragarinio žalčio galvą, jau yra. Laikas, tat, vaduoti vargstančią žmoniją, kad užimtų nupuolusių angelų sostus. Jau "Jėssės šakelė išaugo," jau kŕauja žiorūs. Laikas, kad duotų vaisių.

"Angelas Gabriėlius buvo Dievo siųstas į Galilėjos miestą, kurs vadinas Nazaretas, pas mergaitę, pažadėtą vyrui, vardu Juozapui, iš Dovidio namų; mergaitės gį vardas buvo Marija. Angelas, atėjęs pas ją, tarė: Sveika, malonės pilnoji, Viešpats su tavimi; pagirta tu tarp moterų. Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodžių ir manė sau, koks tai yra pasveikinimas. Angelas gi tarė: Nebijok Marija, nes tū radai malonės pas Dievą. Štai, pradėsi iščioje ir pagimdysi sūnų ir praminsi jį vardu Jėzus. Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovidio sostą: jis karaliaus Jokubo namuose per amžius, ir jo karalavimui nebus galo." (Luk. I, 26-33).

Po Arkangelo Gabrieliaus išaiškinimų, Marija suprato Dievo planus, susitaikė su Jo valia ir tarė: "Štai, aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man taip, kaip tu pasakei." (Luk. I, 38).

Po tų žodžių Dievo Sūnus Išikūnijo, priimdamas žmogišką prigimtį kad gimtų ir išvadnotų žmones iš velnio ir nuodėmės vergijos. Apreiškimo, tat, šventė, yra ir Dievo Sūnaus išikūnijimo diena.

Brangi mums ta diena. Dėkingos mal-dos tekyla į švenčiausiąją Trejybę.

Kun. V. Kulikauskas, M.I.C.

Kaip Vokietinama Prūsų Lietuva

Šio šimtmečio pradžioje ir savo prigimta kalba. Bet ir ypatingai po didžiojo karo vokiečiai pradėjo dėti daug pastangų galutinai suvokietinti Rytprūsius, kad ši, toliausia į rytus išsikišusi Vokietijos provincija, po didž. karo atskirta nuo "Reicho" lenkų (Dancigo) koridorium, pataptų vokiečių "Drang nach Osten" (veržimosi į rytus) avangardu. Tą "Drangą" paskelbė dar praėjusio šimtmečio vidury "geležinis kancleris" Bismarkas, o paskutiniu laiku jį ypatingai stengiasi įgyvendinti Hitleris.

Dar apie pereitojo šimtmečio vidurį vokiečiai Rytprūsio gyventojams lietuviams ir možiurams buvo gana tolerantiški. Lietuvių kalba turėjo teisę ir bažnyčioje, ir mokyklose, ir net kai kuriose įstaigose. Kiek smarkesnis Rytprūsio gyventojų vokietinimas prasidėjo po 1870-71 metų Vokietijos karo su Prancūzija. Jau 1877 metais prasidėjo ir Rytprūsio senoviskų vietovardžių keitimas į vokiškus. Pirmajam pradžiai buvo perkrikštyta 14 kaimų Neidenburgo apskrityje, Rytprūsio pietuose.

Ilgainiui vokietinimas ėjo vis smarkyn. Lietuvių kalbą pradėta šalinti iš įstaigų, o vėliau ir iš mokyklų. Ji pasiliko tik bažnyčiose. Mat, vokiečiai vistiek nedrįso lietuviams atimti teisę garbinti Dievą

savo prigimta kalba. Bet ir iš bažnyčių lietuvių kalba buvo nuolat ujamama. Iki pokari-nių laikų Prūsų lietuvių vokie-tinimas jau tiek buvo pažen-gęs pirmyn, kad lietuviškos pamaldos užsiliko tik lietuviš-čiausių parapijų bažnyčiose.

Ir štai, paėmus Vokietijoje valdžią nacionalsocialistams, vokiečiai ėmėsi galutinai iš-naikinti likusius Rytprūsio lietuvių pėdsakus. Prieta- net prie to, kad lietuviams už-drausta bažnyčiose giedoti lie-tuviškai. Didensio akieplėišku mo iš vokiečių jau, turbūt, ne-galima nė laukti.

Sparčiai žengia pirmyn ir Rytprūsio vietovardžių vokie-tinimas. Mat, nuo senų laikų užsilikę lietuviški, vokiečiams svetimi, vietovardžiai, atėjū-nams nuo Reino ir Dunojaus labai rečia ausi. Nuo 1919 me-tų iki pereitų metų pabaigos Rytprūsio buvo suvokietin-ta apie 300 vietovardžių, ne-kalbant apie tuos, kurie buvo suvokietinti anksčiau.

Hitlerininkams įsigalėjus, vietovardžių vokietinimas pra-dėtas dar smarkesniu tempu. Vokiečių spaudoj jau girdisi balsų, kad vietovardžius ir pavardes reikia vokieinti net prievarta, neatsižvelgiant į žmonių norą.

Štai ką neša vokiečių kultū-rtegeriai savo "Drange" į rytus.

Tsb.

NAUJI RAŠTAI.

Ką tik išėjo iš spaudos nauja Kun. A. Petrausko, M. I. C. labai įdomi knyga

Praeities Pabyros

Atsiminimai iš 1905 — 1914 pergyventų laikų
I dalis pusl. 95
II dalis pusl. 192
UŽ ABIDVI DALIS 25c.
Prisiuntimui 5c.
"DRAUGAS" PUB. CO.,
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

PAKVIETIMAS

Širdingai kviečian visus Chi-cagos ir apylinkinių miestelių lietuvius, draugus is senus pažįstamus atlankyti mane mano biznio vietoje. Užlaikau didelį pasirinkimą. Visokių degtinių; visokių rūšių vyno ir alaus. Pristatome aludėms.

Dovanos visiems atsilanku-siems.

Jūsų ZYDUKAS patarnaus jums mandagiai.

Reikale esant, atsiminkite žydėlį.

NATHAN KANTER

4707 SO. HALSTED ST.

Tel.: YARds 0801

INSURANCE
NOTARY
PUBLIO

PIETKILWICZ & C.
MORTGAGE BANKERS

PERKAM
Lietuviškus
BONUS

REAL ESTATE
SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
PRISIRASYKITE Į MŪSŲ SPULKĄ
TEISINGUMU PAMATUOTAS BIZNIS

2608 WEST 47th STR.

Tel. LAFayette 1083

PIRMAS LIETUVIS BUICK DEALERIS

Nuo Sausio 15 d., 1934 m. Domininkas Kuraitis paliko autorizuotas Buick ir Pontiac Dealeris.

Iki šiol dar nebuvo nei vieno Lietuvio Dealerio, kuris pardavinėtų Buick automobilius. Domininkas Kuraitis buvo pirmas lietuvis pardavinėti Pontiac's, General Motors išdirbystės, ir pirmas lietuvis Buick Dealeris. Šios abi kompanijos Buick ir Pontiac yra General Motors gamybos, ir atsako už savo vertę. Domininkas Kuraitis jau varo biznį per 10 metų, didžiojo turėjo reikalą su lietuviu ir tikisi, kad su Buick ir Pontiac ateityje dar daugiau patenkins lietuvių visuomenę. Pas mus šiais metais bendradarbiauja žymus visuomenės veikėjas p. K. SABONIS.

Norėdami pirkti naują ar mainyti seną karą ant naujo, kreipkitės pas D. Kuraitį—

Milda Auto Sales

806-8 W. 31 St., - Tel. Victory 1696

RADIO

Šiandien 7 valandą vakare išstoties WGES, pastangomis Peoples Rakandų Išdirbystės krautvių, bus radijo programa. Vad. Byanskui, Birutės choro dainininkai dainuos gražių ištraukų iš operos "Eglė, žalčių karalienė". Bus gražios muzikos. Kalbės Dr. Yuška, L. Labanauskas ir "Chalis Kepurė" papasakos savo Velykų įspūdžius. Be to, bus įdomių pranešimų ir įvairenybių.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

IN OUR OFFICE

Redaktorius
KUN. JONAS KRIPAS,
46 Congress Avenue,
WATERBURY, CONN.

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŽINIOS

Administratoriums
JUOZAS DUBAUSKAS,
312 Highland Avenue,
WATERBURY, CONN.

DIDŽIOJI SAVAITĖ

Marianapolis. — Prisiartinio viena iš didžiausių ir kilmingiausių švenčių Bažnyčios kalendoriuje, būtent Velykos, bet dar prieš Velykas yra dienos, kurios primena mums mūsų Išganytojaus kančią ir mirtį ir tos dienos turi labai didelę reikšmę. Tas dienas švenčia visa Katalikų Bažnyčia.

Didžiosios Savaitės trečiadienį, popiet 4 valandą įvyko Tamsioji Aušrinė. Per ją giedama psalmės ir raudos ir jos tęsiasi per tris dienas: trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį.

Ketvirtadieniais — tai atminimas Šv. Sakramento įsteigimo. Todėl, tą dieną buvo iškilmingai praleista. Iš ryto buvo atlaikytos iškilmingos šventos Mišios. Celebrantu buvo kun. A. Morkūnas, M. I. C., dijakonu — kun. Dr. P. Biskis, M. I. C., subdiakon — kl. E. Andrulionis, M. I. C.

Per Mišias visi atsilankiusieji priėmė į savo širdis Šv. Sakramentą. Po Mišių švenčiausiu buvo nuneštas į tam tikslui pataisytą vietą kalėjimą, visiems giedant "Pange Lingua", kad mums primintų kaip Viešpats Jėzus buvo nuvestas į kalėjimą ir ten kareivių išjuoktas ir išniektintas. Čia įvyko adoracija ir kiekvienas klupojo nuskirtą laiką prie švenčiausiojo.

Keglių žaidimas

Praeitą savaitę įvyko keglių žaidimas tarp Vakarų ir Rytų. Vakarų pusę atstovavo J. Jurčikonis iš Mount Carmel, Pa., kap., S. Aleksandras iš Chicago Heights, Ill., ir E. Bulevičius iš Homestead, Pa.; o Rytų — M. Jodka iš Lawrence, Mass., kap., J. Nanaravičius iš S. Boston, Mass., ir P. Dūkšta iš Brockton, Mass. Žaidimas buvo įdomus. Ir vėl Vakarų ratelis parodė, kad jie yra galingesni kegliaime už Rytų žaidikus.

Rezultatai: Vakarai padarė

275, Rytai — 229. Ypatingai gerai pasižymėjo J. Jurčikonis, gaudamas aukščiausią šios dienos žaidimo laipsnį. Te gyvuoja Vakarai!

Įvyko antras metinis biljardo turnamentas, kuriame dalyvavo visi antrojo skyriaus mokiniai. Po keleto dienų žaidimo, liko tik du mokiniai, nes kiti pralaimėjo ir tapo eliminuoti. Tie du mokiniai — S. Saplys iš Detroit, Mich., ir J. Jodka iš Lawrence, Mass., stojo į varžytines. Žaidimas buvo 50 punktų. Jis buvo labai įdomus tuomi, kad ir čia teko susiremti Vakarams ir Rytams. Po smarkaus žaidimo, laimėjojo liko S. Saplys, Vakarų gynėjas.

Rezultatas S. Saplys — 50, J. Jodka — 44.

St. Aleksandravičius (L. K.)

WORCESTER VS. ROCHESTER

Rochester, N. Y. — Gauta telegrama iš Worcester (315 mylių nuo Rochesterio), kurioje pranešama, kad Worcester Aušros Vartų parapijos lietuvių studentų kuopos basketball tymas atvažiuoja į Rochester žaisti su Rochester Šv. Jurgio parapijos Lietuvių Studentų kuopos basketball tymu.

Šis žaidimas parodys, kurios lietuvių kolonijos jaunimas yra smarkesnis. Worcesteriečiai lietuviai studentai yra laimėję Naujosios Anglijos pirmenybę ir, jei jie supliks mūsų, bus "Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų Organizacijos" čempionai.

Rochesteriečiai lietuviai studentai basketbolininkai yra taip pat smarkūs. Dabar jie dar smarkiau ruošiasi vadovaujami savo gabaus vado (coach) Vytauto Baltrušaičio ir tikisi, laimėti rungtynes. Rochesterio lietuviai, visi dalyvaukime šiose rungtynėse ir pakvieskime visus savo draugus ir pažįstamus. Vietos visiems užtektinai. Priduokime lietuviams sportininkams, ypač svečiams, energijos. Abiejuose tymuose žaidžia lietuviai studentai.

Zaidimai bus CONCORDIA ALJO Hall, Clifford Ave., penktadienį, balandžio 13 d. Pirmas žaidimas prasidės 7:15 vakare. Įžanga tikiai 15c.

Paremkime savo tautos gražiausią žiedą — lietuviškąjį katalikiškąjį studentiją.

Šokių vakaras

Sekančią dieną (šeštadienį), balandžio 14 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyks pasilinksminimo vakarelis — šokiai, kuriame dalyvaus ir vorcesteriečiai. Šokius rengia Šv. Jurgio parapijos Studentų kuopa. Visi žinome, kad kuomet studentai ką nors surengia, tai būna gražu ir verta. Pasamdyta viena geriausių Rochesterio orkestrų. Norime, kad visi visi Rochesterio lietuviai dalyvautų šiame šokių vakarelyje. Paprastai, mūsų tėveliai nenori eiti į šokių vakarus, sakydami, kad tai tik jaunimui. Ne, brangūs tėveliai, mes širdingai prašom iš jus. Ir džiaugiamės, kuomet dalyvaujate su mumis. Lauksime visų.

Benediktas

gus ir pažįstamus. Vietos visiems užtektinai. Priduokime lietuviams sportininkams, ypač svečiams, energijos. Abiejuose tymuose žaidžia lietuviai studentai.

Zaidimai bus CONCORDIA ALJO Hall, Clifford Ave., penktadienį, balandžio 13 d. Pirmas žaidimas prasidės 7:15 vakare. Įžanga tikiai 15c.

Paremkime savo tautos gražiausią žiedą — lietuviškąjį katalikiškąjį studentiją.

Šokių vakaras

Sekančią dieną (šeštadienį), balandžio 14 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyks pasilinksminimo vakarelis — šokiai, kuriame dalyvaus ir vorcesteriečiai. Šokius rengia Šv. Jurgio parapijos Studentų kuopa. Visi žinome, kad kuomet studentai ką nors surengia, tai būna gražu ir verta. Pasamdyta viena geriausių Rochesterio orkestrų. Norime, kad visi visi Rochesterio lietuviai dalyvautų šiame šokių vakarelyje. Paprastai, mūsų tėveliai nenori eiti į šokių vakarus, sakydami, kad tai tik jaunimui. Ne, brangūs tėveliai, mes širdingai prašom iš jus. Ir džiaugiamės, kuomet dalyvaujate su mumis. Lauksime visų.

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

Benediktas

IS SV. KAZIMIERO KAPU DIREKTORIŲ SUSIRINKIMO

Kovo 27 d., Dievo Apvaizdos parapijos mokyklų įvyko metinis Sv. Kazimiero kapų direktorių susirinkimas. Apšvarstyta visa eilė svarbių klausimų, priimta finansinė apskaita, užgirti projektai naujiems kapuose darbams pavarai, paremta švietimo reikalai, nustatyta tvarka piknikams Vytauto darže ir t.t.

Lietuvių Sv. Kazimiero kapų yra vieni gražiausių Chicagoje. Žemės didelis plotas. Kasmet tenka tam tikrą plotą žemės priręgti mirusių laidojimui, t. y. išvedžioti kelius, sudėti vandens laidus (paipas), įrengti baseinus vandeniu subęgti ir t.t. Darbai vedami tvarkingai. Darbininkai dirba nuolatini ir laikini po kelis iš visų Chicago lietuvių parapijų. Pastarieji dirba pamainomis. Visus darbus prižiūri sumanus kapų užvalda p. J. Krušas. Visuose darbuose ir sumanymuose direktorių tarpe reiškiasi gražus sutarimas.

Šiame susirinkime išrinkta nauja direktorių valdyba 1934-5 m.: kun. H. Vaičiūnas — pirm., kun. P. Vaitukaitis — vice pirm., kun. J. Mačiulis — išd., Ig. Sakalas — rašt.; pildomąjį komitetą: kun. J. Svirskas, A. Oskeliūnas ir V. Dargužis.

Kaip ir kitais metais, šiemet Vainikų Dieną Sv. Kazimiero kapuose bus didelės iškilmės — pamaldos už mirusius. Be to, bus pašventintas naujas paminklas kapų išdo lėšomis pastatytas a. a. kun. Gugiui. Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

Dir.

RENGIASI

West Side. — Gražiai praleidę Sv. Velykas, vestsidiečiai dabar rengiasi prie metinės, tradicinės parap. vakarienės, kuri įvyks sekmadienį, balandžio 8 d., parap. salėje. Klebonas, komietas ir šeimininkas deda pastangų, kad vakarienė būtų nepaprasta. Nusistatyta sukviešti nemažiau kaip 400 žmonių. Kadangi vakarienės tikėtis platina visų dr. jų narių, galima tikėtis, kad salė bus pilna publikos. Kiekviena dr. gija turės savo stalą. Vakarienė šeimininkaus sąjungietės, vadovaujant Bakūnienei, Karlačiūnei, Aitutienei, Sinevičiūnei, Linkevičiūnei ir kitoms.

Velykų iškilmės šiemet Aušros Vartų bažnyčioje buvo itin gražios. Prisikėlimo apeigoms vadovavo patys gerb. klebonas. Altoriai sesučių kazimieriečių pastangomis buvo gražiai išpuošti gyvomis gėlėmis. Įspū-

LIETUVIAI DAKTARAI:

Tel. GROvehill 1585
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak.
Sereidomis po pietų ir Nedėlionis tik susitarus
3425 W. MARQUETTE ROAD

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

PROspect 1075 3255 So. Leavitt St.

CANal 0709

Office Phone Res. and Office

dinga buvo procesija, gražiai giedojo parap. choras. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Aukų parap. mokyklai palaikyti sutekta suvirš 300 dol. N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

N-is

"DAINOS" AIDAI

"GRAZUOLE"

L. V. "Dainos" choras nei trupčio nepasilsėjęs ėmėsi su nkaus darbo.

Dar ir dabar Chicago's lietuvių kalba apie "Vytauto Didžiojo Kantatą" ir kaip L. V. "Dainos" choras ją išpildė.

Suprantama, choristai, matydami, kad visuomenei jų atliktas darbas patiko, dar daugiau energijos ir noro gavo ateities darbams.

Sekmingą 1933-34 metų sezoną nutarta užbaigti operetės pastatymu, š. m. balandžio 15 d. Liet. Auditorijoje.

Bet susidurta su opiu klausimu! Lietuviai originalių operetėlių tiek turi, kad jas gali ant rankų pirštų suskaičiuoti. O ir tų pačių dauguma statyta po daug kartų. Publika gi reikalauja naujų dalykų.

Kaip L. V. "Dainos" choras, taip ir kiti, laikas nuo laiko banko išversti iš svetimų kalbų įvairias operetes ir patiekti visuomenei.

Bet neturi jos pasisekimo. Ypač muzikalė jų dalis — pu blikai nepatinka.

Taigi "Dainos" choras nutarė svetimausių veikalus padėti į šalį, o visuomenei duoti ką tokio jiems suprantamo, artimo jų lietuviškai širdžiai; kitais žodžiais, lietuvišką operetę.

Kadangi naujų lietuviškų operetėlių paskutiniu metu neparašyta arba bent neįleista, keletas žmonių artimų "Dainos" chorui, patys parašė originalią operetę ir štai visuomenė turės progą pirmą kartą ją pamatyti balandžio m. 15 d., Lietuvių Auditorijoje, Bridgepor-te.

Operetės vardas — "Gražuolė". Tai yra labai ir labai juokų pilnas veikalas. Bet svarbiausias ir gražiausias dalykas šioje operetėje — muzika, kurią parašė "Dainos" choro vedėjas p. Juozas Sauris.

Jau keliuose paskutiniuose koncertuose p. J. Sauris užrekomendavo Chicago's lietuvių, kaip geras kompozitorius. Tuose koncertuose, jį turėjote progą išgirsti p. J. Saurio sukomponuotas tik atskiras dainas, gi bal. 15 d. — ištiesą operetę — veikalą. Kas tik girdėjo dainas ir šios operetės dainuojant — geris.

Esu tikras gėrėsitės ir jūs, t. y. jei atsilankysite į "Gražuolės" pastatymą.

L. V. "Dainos" choras pamiršo Juozapines

Pereitos savaitės, ketvirtadienio repetitijos metu "Dainos" choras pamiršo savo vedėjo p. Juozo Saurio vardo dieną.

Surengtas jaukus užkandis per kurį p. J. Sauris pasveikintas ir įteikta jam choristų dovanėlė.

Lietuvos spauda gražiai atliepia apie L. V. "Dainos" chorą

Lietuvos katalikų dienraštis "Rytas" š. m. kovo m. 3 d. Nr. gražiai paminėjo savo špa-ltose L. V. "Dainos" chorą ir apie jo išpildymą "Vytauto Didžiojo Kantatos" š. m. sausio m. 28 d. Liet. Auditorijoje.

KNYGOS

"Jaunam Studentui — Informacijos ir Patarimai Baigusiems Gimnaziją" — Kaunas, V. D. Univ. Stud. Ateitinių Leidinys 1933 m. — 170 pusl. — Kaina 1 litas.

Knygutė daili, mažo formato, gražiai išleista. Užvardijimas aiškiai sako knygutės tikslą, kuris, rodos, atsiektas. Tai Lietuvos studento praktiškas kelrodė į mokslą ir gyvenimą per savo tėvynės aukštesnės mokyklas ir draugijas. Paduota V. D. Universiteto, Dotnavos Zem. Ūkio Akademijos, Kauno Muzikos Konservatorijos ir Meno Mokyklos aprašymai, įstojimo sąlygos, mokesčiai, kursai, fakultetai, statistika ir net kokios pragyvenimo aplinkybės. Paduotos visos reikalingiausios informacijos. Trumpai, bet gyvai, paliestos visos ateitininkų įvairių fakultetų draugijos. Taip pat aprašytos kitos lietuviškos ir tarptautinės studentų draugijos, sporto klubai, chorai. Patiekta naudingų patarimų. Ypatingai įdomi informacija apie Kauno miesto bibliotekas, muziejus, apylinkes. Sudėta ir adresai svarbesnių asmenų, lai kraščių, draugijų, bažnyčių ir valdžios įstaigų.

Nors knygutė išleista Lietuvos studentų, Amerikos lietuvių, ypač jaunuomenės, ras daug įdomių dalykų ir rei-

kalinių informacijų apie savo tėvynės aukštesnės mokyklas ir įstaigas.

Eduardas J. Kubaitis

PIRMĄ SYKĮ AMERIKOJE

BUS RODOMI JUDAMIEJI PAVEIKSLAI

LIURDO STEBUKLAI

Atėję į šiuos paveikslus pamatysite tą garsųjį visame pasaulyje Prancūzijos miestą LIURDĄ, kur 1858 metais švenč. Panėlė apsisiekė šv. Bernadetai. Tenai suvažiavo iš viso pasaulio ligoninės nepagydomomis ligomis sergantieji, kad gauti stebuklingą per švenč. Panėlės užtarymą išgydymą.

BUS IR JUOKŲ

Taipgi, bus parodyta labai juokinga komedija, kurioje dalyvauja garsus pasaulinis juokdarys — CHARLIE CHAPLIN, kuris didžiojo karo metu pateko į Prancūzijos apkašus ir jį paėmė į nelaisvę net patį Vokietijos anais laikais valdovą — Kaizerį. Juokų bus iki soties

Paveikslus rody A. PELDŽIUS, sekantiame parapijį svetainėje:

Ketverge, Balandžio-April 5 d. parap. svet., Spring Valley, Illinois.

Nedėlioje, Balandžio-April 8 d. parap. svet. Kewanee, Ill.

Serdoje ir Ketverge Balandžio-April 11 ir 12 d. Grand Rapids, Mich.

Subatoje ir Nedėlioje, Balandžio-April 14 ir 15 d. Sv. Jurgio parap. Detroit, Mich.

Įeiga 25c Vaikams 10c Visur pradžia 7:00 val. vak.

PARAPIJOS RĖMĖJŲ VAKARAS

Marquette Park. — Parapijos mokyklos rėmėjos rengia buncio party bal. 3 d., 8 val. vakare, parap. salė. Buncio bus įdomi; tokios dar nėra buvę mūsų kolonijoje. Bus labai daug gražių ir brangių dovanų, kurias aukojo M. J. Flynn. Be to, gaus muziką ir užkandį po žaidimo. Tikietai po 25c.

Visi kviečiami į minėtą parangimą. H. M.

VAISES

North Side. — Po bažnytinio koncerto Verby sekmadienį, nors jau buvo gana vėlokas laikas, tačiau vargonininkas visus solistus bei savo artimesnius draugus pakvietė į jaukią studiją vaišėms, kurias jį surengė, kad pareikštų savo dėkingumą solistams už jų pasišventimą ir parodytą prielankumą. Tame gražiame būrelyje netikėtai ir man teko dalyvauti. Pasivažiavę, pasidalinta mintimis ir palinkėjimais kitiems linksmų Sv. Velykų pakišiusi ūpą skirstyta si namo. Lietuvis

ILLINOIS AKUŠERIŲ DRAUGIJA

(Illinois Midwives Association, Inc.)

Ši draugija suorganizuota 1933 m., birželio mėnesį.

Draugijai priklauso visos pažangios akušerės; iš lietuvių, dr. jai priklauso E. V. Krutkienė, K. Sidlinskienė ir V. Zaleckienė.

Draugijės susirinkimuose būna žymių medicinos profesorių paskaitos bei pamokos. Priklausančios šiai draugijai ak-

Ar Jūs Esate Supanėjęs? Ir su "sutrūskusiais" nervais — jučiatės silpnas ir pavargęs — tik po pusl. žmogus. Jeigu taip, štai yra geras tonikas, suteikiantis geresnės dienos.

Nuga-Tone

Yra užvardinimas TONIKO, kurį gydytojas Specialistas išrado, ir kuris dabar parduodamas visose vaistinėse. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alternatyvų, kurios stimuliuoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jūs vaigysitės geriau, miegosit saldiau. Tūkstams žmonių ir moterų tapo pagelbėta. Tūkstams dienių trenkėntas už Viena Dolerį — gaukite tikrąjį — garantuotas.

TOLOSE FAT

Miss M. Ketch of Chicago, N. Y. writes: "I have used Kruschen for the past 4 months and have not only lost 35 pounds but feel so much better in every way. Even for people who don't care to reduce, Kruschen is wonderful to keep the system healthy. I believe a large should know for free that so many things but only Kruschen answered all purposes." (May 12, 1933).

To lose fat SAFELY and HARMLESSLY, take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water in the morning before breakfast. Don't stop a morning — a bottle that lasts 4 weeks costs but a dime — get Kruschen Salts at any drugstore in America. It not only fully satisfied after the first bottle — money back.

Pagėdinujamas akonis tikro mayonnaise ir tikrai senoviškas virtimas "dressing" naujoji kombinacija!

KRAFT'S MIRACLE WHIP SALAD DRESSING

šerės leidžiamos prižiūrėti savo pacientus visose Chicago's ligoninėse.

Kovo 19 d. įvyko priėmimas naujos valdybos šioms ligoninėms. Suruošta bankietas su įdomia programa. Dalyvavo daug gydytojų. Lietuvė akušerė E. V. Krutkienė vėl įėjo į valdybos narius. Ji pasižymėjo draugijos darbuose.

Akušerių draugijos susirinkimai būna kas trečią pirmadienį kiekvieno mėnesio adresu: 1309 No. Ashland Ave., 8 val. vakare. Nepriklausančios akušerės kviečiamos įsirašyti.

Akušerė

DĖKOJU

Jausdama širdyje gilų dėkingumą jausmą, noriu nors per mūsų dienraštį "Draugų" išreikšti ačiū už gražų pokylį, sveikinimus, dovanas, gėles suteiktas man, minint 25 metų sukaktį visuomenės darbuotės ir 15 metų sukaktį įsisteigimo Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Dr. jos, kovo 4 d.

Dėkoju Sv. Kazimiero Sėse-ry Kongregacijai, jos garbingai Generalei Viršininkei, Motinai Marijai, Motinėls M. Immakulatai ir M. Konceptai už ilgų metų man rodytą palankumą, už brangių "dvasi-

nių gėlių" bukieta, sveikinimus, inspiraciją darbuotei ir gilų, didelį visų malonių Se- sučių mums visomis rėmėjoms nuoširdumą.

Dėkoju A. R. D. Centro Valdybai ir A. R. D. Chicago's skyrių ponių ir paneių komitetui, kurių gražus draugingumas ir nuoširdumas davė galimybės pažymėti sukaktį mūsų organizacijos taip gražiai mūsų spaudoje (ypatingai ačiū "Draugui" ir jo vadovams). Pasidarbavimu to komiteto įvykinta šaunioji puota Sv. Kazimiero Akademijos Auditorijoje kovo 4 d.

Dėkoju garbingiems svečiams, taip gražiai reprezentacijai mūsų brangių vadovų — dvasiškių: bankieto "toast masteriui" klebonui kun. I. Albiavičiui, Tėvų Marijonų provincijolui kun. J. J. Jakaičiui, "Draugo" red. L. Šimučiu, Lietuvos konsului ir poniai A. Kalvaičiams, gerb. klebonams: A. Baltučiu, A. Linkui, A. Martinkui, kun. A. Valančiui "Vyčių" Centro Dvas. vad., kun. J. McNamee. Mūsų brangioms viešioms — svečioms, organizacijų atstovams už dalyvavimą mūsų organizacijos šventėje ir linkėjimus pareikštus jūsų ir atstovaujamų organizacijų vardu: V. Galnaitėi, O. Kirienėi, O. Auškalnytei, - Butrimienei, O. A. Nevulytei, O. Biežienei, A. Balančiui, Dr. Graičiūnui, adv.

Grišiui, literatui Arėjui Vitkauskui. Mūsų 'jaunai vilčiai' alumnietėms ir akademikėms dėkoju už sveikinimus, įspūdingą vakaro muziką, programą ir gražias gėles. Už gėlių buketus, kurie teikė man daug malonumo, kaip gėlių mylėtojai, dėkinga esu puotos rengimo komitetui, A. R. D. Centro Valdybai, Mot. Sąg-os 1 kp. ir A. R. D. 2 sk. (iš Bridgeporto). už atmintį ir sveikinimą telegramomis tariai ačiū gerb. klebonui A. Deksnui, iš Utica, N. Y., J. ir F. Simkams, adv. ir poniai Gugiams.

Artistiškas ir brangus "Draugų žodis" knyga, kurioje telpa šikaitingi sveikinimai ir dovanos mūsų kilnios dvasiškos, mano bendradarbių, prietelių, visuomenininkų, profesionalų yra ir bus man brangi atminimu ir priminimu didelio ir gražaus visų nuoširdumo, bus man inspiracija tolimesnė žemės kelionė... Duok, Dieve man visuomet būti ištikimam ir vertam tų visų brangių užrašų ir linkėjimų pareikštų "Draugų Žodyje".

Antanina Nausėdienė, A. R. D. Centro Pirm.

ROSELLI BROTHERS, INC., PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalimo ir išdirbimo visokių rūšių paminklus ir grabniamus.

Mūsų šeimyna specializuojasi šio me darbe per šias kartas.

Veskite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais

MOUNT CARMEL KAPINĖS

Vienas blokas į rytus nuo didžiulio vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:

Rez. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3865
Vincent Roselli, secr.

GRABORIAI:

Visi Telefonai:

Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Kopyčia ir Vargonai Dykai!

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

J. J. BAGDONAS

Liūdnoje valandoje paveskite dėl manęs savo rūpesčius. Pašaukite:

Tel. REP. 3100

2506 W. 63rd St.

Svarbus pranešimas žmonėms ir graboriams, kurie gyvenate kituose miestuose, nėra skirtumo kaip toli, prirengiu kūną, parsivežu arba nuvežu graborių už \$40.

JUOZAPAS EUDEIKIS - IR - TĖVAS

JEIGU NORITE DAILUMO IR NEBRANGUMO LAIDOTUVES... PAŠAUKITE...

REPublic 8340

5340 So. Kedzie Avenue

(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies Paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvis 50 metų patirtimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugelį metų žymenų Chicago's Lietuvių.

527 N. WESTERN AVE.
Art Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SŪNOS

LIETUVIAI GRABORIAI

Patarnauja laidotuvių kuopigiausią Reikale maldai atlikti, o mano darbu būsite užtikrinti.
Tel. CARM 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49th St. Cicero, Ill.
Tel. CICERO 8877

SIMON M. SKUDAS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas gyvenimui ir nebrangus
718 W. 18th St.
Tel. BELMONT 2877

J. F. RADZIUS

LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaudoja už \$25.00 ir aukštesnės Modernios kopyčios dykai.
605 W. 18th St. Tel. CARM 2514
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDĖJAS
1646 WEST 46th STREET
Tel. BOUNDA 5928-5412

SYREWICZE

GRABORIUS
Laidotuvių pūtimas patarnavimas gyvenimui ir nebrangus
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas YARDS 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS GRABORIUS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituania Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS GRABORIUS

Kopyčia Dykai
4830 WEST 15th STREET
Cicero, Illinois
Tel. CICERO 2109 ir 859-J.

A. MASALSKIS GRABORIUS

3307 Lituania Ave.
Tel. Boulevard 4139

Tel. LAFayette 2575

J. Lilevičius Graborius ir Balsamuotojas

Patarnauja Chicagoje ir aplinkinėse.

Didelė ir grafi Kopyčia dykai
4092 Archer Ave.

IS POLITISKO LAUKO

CICERIEČIŲ DĖMESIUI

Kovo 24 "Naujienose" tilpo klaidinga žinutė antgalviu "Politikierių jomarkas Lietuvių Improvement Klube".

Rašo: "Niekieno nekviesti, neprašyti kovo 20 d. į Lietuvą Imp. Klubo susirinkimą su širdies būrys politikierių į variausio plauko nuo katalikų iki žydų, nuo precinkto kapitonų iki kongresmenų".

Tiesa, buvo atsiųsta daug taip vadinamų politikierių, bet jie beveik visi buvo kviešti. Kaip jau žinote, čia plačiai žinomas biznierių ir energingas Lietuvos imp. klubo pirm. A. F. Pocius yra kandidatas į viešųjų mokyklų trustis. Visos lietuvių dr. jos yra išrinkusios atstovus, kurie laiko susirinkimus ir dēla pastangų, kad išrinkus lietuvių į viešųjų mokyklų trustis. Kovo 15 d. minėtoji komisija laikė susirinkimą; atsilankė precinkto kapitonai pasižadėję remti jo kandidatūrą. Tame pačiame susirinkime jie buvo pakviesti atsilankyti ir į Lietuvos Imp. klubo mėnesinį susirinkimą, kuris buvo kovo 20 d.

Mums, lietuviams, yra geriausias pavyzdys Lietuvos istorija. Kada lietuviai iš vieno, Lietuva buvo galingiausia tauta Europoje, bet kada pradėjo skaldytis, Lietuva neteko galybės ir ant galo lietuviai buvo palikę kitų vergais. Tas pats šiandien darosi su Chicago arba Cicero lietuviais politikais. Jei atsiranda lietuviai, kurie galėtų vadovauti, tuojau atsiranda pavydo, priešų. Vietoj remti vieną kandidatą, statoma kiti, kad suskaldžius lietuvių balsus. Dar kiti rašo melagingas korespondencijas, kad supjudyti lietuvių. Tokiu būdu lietuviams apgyventose kolonijose, kur lietuvis galėtų laimėti balsavimuose, dažniausiai, per nesupratimą, išrenkamas kitatautis, kuris laimėjęs juokias iš lietuvių nesupratimo. Savo draugams duoda geriausius darbus, o lietuvis kaip šunelis sėdi po pono stalu, laukdamas, kad jam numestų kauliuką.

Čekų neperdaugiausiai Chicagoje, bet jie yra gudrūs politikai. Jie veikia iš vieno, jie turi gerus darbus, užima aukštas vietas. Lietuviai galėtų pasiekti aukštesnę vietą politikoje, ir išsigyti geresnių

darbų, jei rimčiau pradėtų protestuoti ir panestų pavydą. Ypačiai Ciceroje turim geriausių progą balandžio 14 d. laimėti. Kandidatų turim gerą populiarų biznierių A. F. Pocių. Bet jau girdisi, kad vienas "didvyris", kuris sakosi 100 nuoš. dirbęs už lietuvių, bando pakišti koją, statydamas kokį ten kitą lietuvių į tą pačią vietą. Ar ne laikas eiti prie tvarkos?

SIANDIEN RINKSIME

Šiandien, bal. 3 d. įvyksta rinkimai Ciceroje. Reikia išrinkti viengį miestelio trustee ir du į Public Library Board. Į Library Board vienas yra lietuvis, būtent Anthony L. Matulis (Matulis). Visi lietuviai balsuokite už savo tautietį. A. Matulis yra susipratęs lietuvių, vertas paramos.

Cicero, Ill. — Didelę buncę party rengia bal. 4 d., 8 val. vakare, Šv. Antano parapij. Sveitinėj. Buncę rengia Lietuvos dr. jų atstovai, kad sukeltų lėšų lietuvių kandidato A. F. Pociaus kampanijai. Visi kviečiami skaitlingai atsilankyti, padėti lietuvių A. F. Pocių.

eių bal. 14 d. įstatyti į viešųjų mokyklų trustis. Bus daug gražių dovanų.

Kviečia Komitetas

Ryt vakare visi Chicagos ir apylinkės gyventojai suvažiuos į Lietuvos Auditoriją ir pagerbs Al. G. Kumskį kandidatą į County komisijonierius. Didelis Lietuvos demokratiškas balis ir masmingas rengiamas balandžio 4 d. Dalyvaus žymūs lietuvių veikėjai ir politikieriai kalbėtojai.

Be kalbų, bus programa, užkandžio ir šokiai. Prasidės 6 v. v.

Rap.

Pranešimai

Bridgeport. — Moterų Sąjogos 1 kp. susirinkimas įvyks balandžio 3 d., 8 val. vakare, parapij. mokyklos kambaryje. Kviečiamos visos narės atsilankyti, nes svarbu pasitarti apie rengiamą vakarienę balandžio 7 d.

Valdyba

Cicero. — Draugijos Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. mergaičių susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 3 d., 7:30 valandą mokyklos kambaryje. Narės prašomos ateiti laiku.

nes yra daug svarbių reikalų svarstymui.

Narės, kurios dalyvavo ir užsimokėjo už paveikslus įvykusio "Masquerade Party," galės pavėžinti su šiuo susirinkimu; neužsimokėjusios galės užsimokėti. Paveikslai ištikrųjų gražūs. Viena iš daug.

Vakar teisman pašaukti šeši plėšikai, kurie spalio mėn. 29 d. puolė ir apiplėšė Šv. Kolombano parapijos kleboniją, 331 E. 71 gat. Už juos visus buvo užstatyti laidai.

Iš jų trys atvyko teisman, o kiti trys nepasirodė. Teisman panaikino jiems laisvę ir įsakė policijai, kad juos surastų ir areštuotų.

DVASIŠKOS KNYGOS

Jėzaus Širdis ir Jaunimas. Laisvai vertė kun. Zajančauskas, M. I. C. Pustl. 55; kaina 10c.

Švenč. Jėzaus Širdies Troškimai. Parašė kun. Pr. Vaitkaitis. Pustl. 32; kaina 10c.

Šventiausios Jėzaus Širdies Intronizacija. Parašė kun. J. Vaitkevičius, M. I. C. Pustl. 92; kaina 30c.

2334 So. Oakley Ave.
DRAUGAS PUB. CO.,

LONDONAS, bal. 3. — S. Insulio bičiniai suskato kovoti prieš turkus dėl jo išdavimo Amerikai.

Cooko apskrčiai "grand jury" narius išrinko apskrities boardas.

PARSIDUODA arba mainysiu biznio namų ant mažesnio namo. Tinkama vieta salūnui. Atsišaukite telefonu: LAFAYETTE 1173

GARSINKITĖS "DRAUGE"

A. F. CZESNA'S BATHS

TURKISKOS, RUSIAKOS SULFERINĖS VANDENS IR ELEKTROS TREATMENTAI

Sveikinti minkština ir elektros masazas Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisyto, šaltų ir taip toliau, su elektriniais prietaisais Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai. Mineralinės, sulferinės vandens duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją. Kuomet galima išgelbėti nuo visokių ligų. Kambariai del pergulėjimo. Moterų skyrius atidarytas Utnirinkais nuo 8 iki 12 val. nakties.

1657 W. 45th Street

Kampas So. Paulina St. Tel. Boulevard 4552

Velykinis Išpardavimas

Apex

Namų Reikmenų: Dulkių Valytojų, Elektrinių Manglių, Skalbiųjų Mašinų, Elektrinių Ledaunių.

Elektriniai Prosai

Kainos po

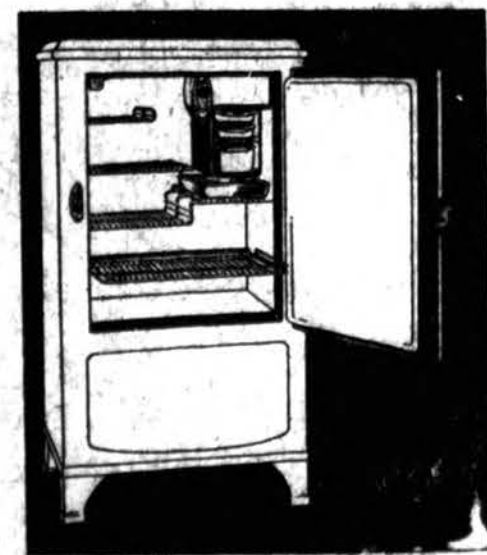
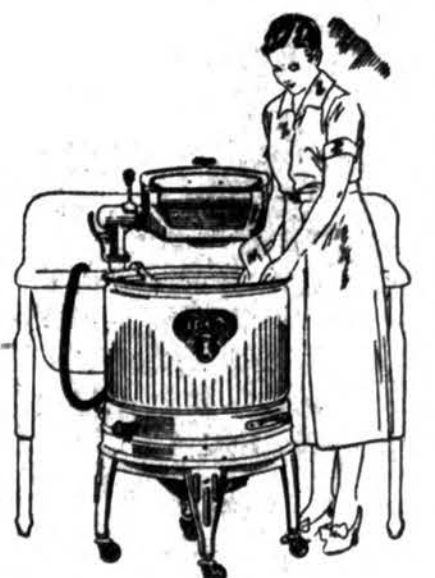
\$59.50

Skalbiomos Mašinos

Kainos po

\$39.50

ir po \$69.50

Refrigeratoriai Kainos po

\$99.50

Už jūsų seną Refrigeratorių duodame nuolaidą.

Kiekvienas pirkdamas pas Budriką šiame Velykiname Išpardavime aplaiks gražią dovaną dykai ir gaus lengvą išmokėjimą.

JOS. F. BUDRIK, Inc

3417-21 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 8167

RAKANDŲ, MUZIKOS, RADIO, ACCORDIONŲ KRAUTUVĖ

Radio Programai: Nedėlioje WCFL, 970 k. nuo 1 iki 1:30 po pietų.

Nedėlioje WAAF, 920 k. nuo 1:30 iki 2 val.

Ketvergis: WHFC, 1420 k. nuo 7:30 iki 8:30 v. vak.

APIBRĖŽK SKRITULI APLINK SIO PUIKAUS TABAKO AUGALO ŠIRDĮ

"It's toasted"
✓ Luckies are all ways
kind to your throat

Šie yra
Viduriniai Lapai—Lengviausi
Lapai—Lucky Strike Širdis

Kaip jūs galite iš šio paveiklo matyti—Luckies puiki, švelni kokybė nėra tikrai atsitiktinė—kadangi mes naudojame tikrai vidurinius lapus! Ne viršutinius lapus, kadangi anie yra nedasivystę—nenuokę. Ne apatinius lapus, kadangi tie yra prastesni kokybėje—auga arti prie žemės ir yra purvini, stambūs, smėlioti. Mes išrenkame tikrai vidurinius lapus—už kuriuos atitinkama mokama aukštesnė

nes kainos—kadangi viduriniai lapai yra lengviausi lapai—jie turi geresnį skonį—be to,—"It's toasted"—dėl gerklės apsaugos. Ir kiekvienas Lucky yra pilnai prikimtas su šiuo rinktiniu tabaku—padarytas apvalus ir kietas—laivas nuo liuosų galų—štai kodėl Luckies neišdžiūsta. Luckies visuomet ir visais atvejais yra malonūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

✓ Luckies visuomet ir visais atžvilgiais yra malonūs jūsų gerklei.

Tiktai Viduriniai Lapai—Šie Yra Lengviausi Lapai

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

NE viršutiniai lapai—jie yra nedasivystę—jie yra išdžiūti!

Jie turi geresnį skonį!

NE apatiniai lapai—jie yra žemesnės kokybės stambūs ir smėlioti!